

CEDS info

Bilten Crnogorskog elektrodistributivnog sistema • Broj 19 • Podgorica • Decembar • 2019.

**Sporazum o
vrijednosti
koeficijenta**

Str. 3.

**Radovi na DV
“Slap Zete” u
završnoj fazi**

Str. 6.

SREĆNI

*Novogodišnji
Božićni praznici!*

CEDS

Riječ direktora

Na kraju smo još jedne uspješne poslovne godine. Radili smo puno i to je dalo rezultate. Ukupni prihodi kompanije u ovoj godini su veći od rashoda, pa se može zaključiti da CEDIS posluje u zoni ekonomičnog poslovanja, a likvidnost društva je na odgovarajućem nivou. Rezultat bi bio još boji da nije bilo povećanja troška amortizacije usljed procjene vrijednosti imovine koji iznosi 19,8 miliona eura, što je čak 6,6 miliona više od Plana.

Zato želim da i u narednom periodu budemo složan tim koji je spreman da odgovori na sve izazove savremenog poslovanja i da se izbori za dugoročno održivi rast i razvoj kompanije planskim usmjeravanjem poslovanja u nekoliko pravaca od kojih je najvažniji razvoj distributivne mreže, uz održanje optimalne troškovne strukture.

Iako smo u ovoj godini u razvoj i izgradnju uložili blizu 30 miliona eura, mogli smo i više i bolje, mada ima i objektivnih okolnosti na koje CEDIS nije mogao uticati. S obzirom da je upravo realizacija investicionih planova reper uspješnosti svake kompanije, očekujem da ćemo se u narednom periodu bolje organizovati i da ćemo popraviti rezultat kad su investicije u pitanju.

Stoga optimistički gledamo na dolazeću godinu, pa su nam i planovi razvoja opotimistični, a do nas i našeg zalaganja je hoće li se oni i ostvariti. U prilog tome govore aktivnosti koje smo započeli, vezano za pripremu i početak realizacije kapitalnih investicija u primarnu mrežu, od kojih su najznačajnije izgradnja 35/10kV trafostanica „Duklo“ u Nikšiću, „Velje brdo“ u Podgorici, „Grbalj 2“ u Kotoru, kao i 10kV postrojenja u TS „Kličevo“ u Nikšiću i rekonstrukcija 10kV postrojenja u TS „Centar“ u Podgorici, te rekonstrukcija TS „Kumbor“ i zamjena 35/10 kV transformatora u 15 trafostanica.

Ukratko, za naredni trogodišnji period planirali smo realizaciju 515 projekata čija vrijednost prelazi 100 miliona eura, a najviše sredstava, oko 54 odsto, uložiće se u sekundarnu mrežu. Da bismo obezbijedili pouzdan distributivni sistem, sposoban da zadovolji zahtjeve za distribucijom električne energije na ekonomski opravdan način, moramo konstantno raditi na jačanju kapaciteta.

Na pouzdanost sistema svakako utiče i održavanje elek-

Zoran Đukanović

troenergetskih objekata u koje je ove godine uloženo blizu pet miliona eura, koliko je bilo i planirano. Preventivno i investiciono održavanje izuzetno je važno i za naše korisnike i za zaposlene koji ulažu veliki napor kod havarijskih situacija.

Posebno značajan je Projekat revitalizacije SN i NN mreže koji podrazumijeva ulaganje više od 30 miliona eura u srednjenaponsku i niskonapšonsku mrežu u naredne tri godine kako bi naši korisnici u svim djelovima konzuma imali pouzdano snabdijebanje i kvalitetno napajanje električnom energijom.

Kako uspješnost jednog elektrodistributivnog sistema, pored realizovanih investicija, pokazuje i stavka gubitaka električne energije, treba predstaviti i brojke iz tog domena. Naime, očekuje se da ćemo ovu godinu završiti sa 13 odsto gubitaka, što je nešto niže u odnosu na prošlu godinu, a plan za sljedeću godinu je 12,04 odsto. Svako smanjenje ostvarenih gubitaka je izuzetno značajno, a svako povećanje veliki poslovni rizik za Društvo, zbog čega i u

narednom periodu jedan od prioriteta mora biti smanjenje gubitaka i njihovo dovođenje na budžetirani nivo. Pored toga, nastavili smo da obnavljamo informatičke resurse i unapređujemo informacijski sistem kompanije s ciljem da se kroz implementaciju informacijskih tehnologija olakša rad zaposlenima.

U julu ove godine počeo je sa radom Centar za obuku u kojem će se u kontinuitetu usavršavati stečena znanja i vještine, uz potpunu primjenu svih mjera za zdrav i bezbjedan rad. Takav kutak u kojem su na malom prostoru smješteni svi elementi distributivne mreže jedinstven je kod nas tako da se, pored primarnog cilja sveukupnog obučavanja zaposlenih na terenu, ovdje mogu organizovati i stručna savjetovanja, seminari, studentske prkse i slično.

Nastojali smo, takođe, da na propisan način opremimo zaštitnom opremom svakog zaposlenog, u skladu sa međunarodnim standardima iz te oblasti, pa je tako u nabavku sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu od početka godine uloženo preko 200 hiljada eura, a ovih dana očekuje se realizacija dodatne nabavke u vrijednosti od oko 230 hiljada eura. Naši napori, paralelno i sinhronizovno, bili su usmjereni i na razvoj organizacije koja u velikoj mjeri utiče na poslovne rezultate, te smo u tom smislu i ove godine donijeli znatan broj preciznih i razumljivih procedura koje uređuju procese u kompaniji i odgovornost za odvijanje tih procesa. Unaprijedili smo odnose sa korisnicima, radili na stvaranju dobrog, sinhronizovanog i fokusiranog ljudskog resursa, kojem smo pružili priliku za stručno usavršavanje i nadogradnju znanja, pa je veliki broj zaposlenih prošao kroz neku vrstu profesionalne obuke, obuke za razvoj leaderskih vještina, radionice ili događaja koji doprinose razvoju timskog rada. Znatna sredstva konstantno ulažemo u obnovu voznog parka, u cilju efikasnijeg i organizovanijeg rada na terenu.

CEDIS ima i odgovoran odnos prema zajednici u kojoj posluje, a u prilog tome ide podatak da smo od osnivanja realizovali 126 projekta u vrijednosti od oko 430 hiljada eura, zašto smo dobili i određena priznanja od kojih je posljednje nagrada Unije poslodavaca za društveno odgovorno poslovanje u kategoriji velikih preduzeća u oblasti Briga za zajednicu. Nastavićemo da se zalažemo za razvoj našeg društva kroz razumijevanje njegovih potreba i da doprinosimo unapređenju kvaliteta života i održivom ra-

Potpisan Sporazum o vrijednosti koeficijenta

Izvršni direktor, predsjednik SOZ-a i predsjednik SO potpisali su 24. decembra Sporazum kojim se utvrđuje bruto obračunska vrijednost koeficijenta za 2020. godinu u iznosu od 172 eura za prosječno 174 sata, što je vraćanje bruto iznosa obračunske vrijednosti koeficijenta na nivo iz 2016. godine. Obračunska vrijednost koeficijenta, utvrđena ovim sporazumom, primjenjivaće se počev od obračuna zarade za januar sljedeće godine, a preračunata u neto iznos, predstavljaće osnovicu za utvrđivanje visine naknada, predviđenih Kolektivnim ugovorom CEDIS-a i to za isplatu zimnice, jubilarne nagrade, novčane pomoći zaposlenima, stipendije i terenskog dodatka.

zvoju neposrednog okruženja.

Sve što smo do sada uradili iskoristićemo kao bazu za dalji razvoj, uređivanje procesa i optimizaciju naših resursa. Naš zadatak je da budemo stabilan i snažan sistem koji ima potencijal da brzo reaguje i efikasno odgovori na složene zadatke i potrebe korisnika i na tome moramo i dalje marljivo raditi i optimalno koristiti resurse koje smo stvorili.

Na kraju, zahvaljujem svojim kolegama i zaposlenima na trudu i posvećenosti, sa željom da se, uz dodatni napor za postizanje ciljeva, nastavi sa radom na unapređenju poslovanja. Prosperitet, dobri rezultati, uzajamno poštovanje i razumijevanje neka nam ostanu zadaci i ciljevi. Ne sumnjam da će naši ljudi na terenu i ove zime odgovoriti zadatku i pronaći novu energiju i motivaciju za rješavanje svih problema u sistemu koje donose loši vremenski uslovi, očekujem jednako zalaganje i ostalih zaposlenih na svojim radnim mjestima u cilju efikasnog rada jedinog operatora distributivnog sistema u državi.

Želim vam da sa vašim porodicama lijepo provedete novogodišnje i božićne praznike i da imate puno razloga za radost. Neka nam naredna godina bude još bolja.

Imenovanja

Novi rukovodioci u dvije cjeline

Dragan Knežević, rukovodilac Sektora za odnose sa regulatorom, državnim institucijama i korisnicima DS

Dragan Knežević je rođen 1988. godine u Podgorici, gdje je završio osnovnu i srednju školu, kao i Fakultet za međunarodnu ekonomiju, finansije i biznis na Univerzitetu Donja Gorica 2010. godine.

Još tokom studija počeo je sa primjenom stečenih znanja kroz rad u Kanadi, kao i kroz stažiranje u Ministarstvu finansija (u ljeto 2007. i od jula do septembra 2009. godine), te kao demonstrator na grupi predmeta prof. dr Slobodana Kotlice (zimski semestar školske 2008/2009. godine) i prof. dr Jakova Crnkovića (školska 2009/2010. godina) i kao operater za kolaterale u Crnogorskoj komercijalnoj banci u periodu od avgusta do novembra 2010. godine.

Pripravnički staž Dragan je odradio u Elektroprivredi Crne Gore - Funkcionalna cjelina Snabdijevanje u periodu od februara 2011. do februara 2012. godine, kada je raspoređen na radno mjesto referenta 1 za naplatu komercijalnih kupaca (od decembra 2012. do februara 2013. godine obavljao je i dužnost v.d. šefa Službe za isključenje i naplatu domaćinstava). Zatim je imenovan za šefa Službe za naplatu komercijalnih kupaca, a u martu 2016. godine prelazi u CEDIS na mjesto šefa Službe za odnose sa korisnicima distributivnog sistema, energet-

skim subjektima i operatorom tržišta.

Član je Društva ekonomista i menadžera Crne Gore i Komore procjenitelja Crne Gore. Aktivno se služi engleskim, a pasivno ruskim jezikom.

Jovo Adžić, šef Službe za odnose sa regulatorom i državnim institucijama

Jovo je rođen 1978. godine u Beogradu. Osnovnu školu završio je u Plužinama, a srednju u Nikšiću.

Finansijski, bankarski i berzanski menadžment završio je u Beogradu, a specijalističke i postdiplomske studije na Fakultetu za međunarodnu ekonomiju, finansije i biznis Univerziteta Donja Gorica. Magistarski rad na temu „Značaj i funkcija osiguranja imovine elektroprivrednih preduzeća na primjeru EPCG“ odbranio je u februaru 2012.

Jovo je prvo zaposlenje dobio u Upravi prihoda Crne Gore - Filijala Plužine, gdje je kao referent za naplatu poreza i poreski izvršitelj radio od aprila 1999. do septembra 2000. godine. Tokom 2000. i 2001. godine, za vrijeme studiranja u Beogradu, radio je kao komercijalista u preduzećima Magros Beograd i Zintex.

U oktobru 2003. godine dolazi u Elektrodistribuciju Podgorica, gdje je nakon odrađenog pripravničkog staža prvo obavljao poslove komercijaliste, a zatim šefa Odjeljenja za planiranje, izvještavanje, nabavku, osiguranje i kontrolu, pa šefa Odjeljenja za finansije i računovod-

stvo.

Od 01. decembra. 2009. do 01. aprila 2013. godine bio je na poziciji šefa Službe za fakturisanje i naplatu industrijskih i komercijalnih kupaca u FC Snadbijevanje, a od tada do juna 2015. godine obavljao je funkciju izvršnog rukovodioca Direkcije za usluge u Glavnoj direkciji za ljudske resurse i opšte poslove EPCG. Od 01. juna 2015. godine bio je rukovodilac Sektora za održavanje i obezbjeđenje objekata u Direkciji za opšte usluge, a od 01. januara 2017. godine viši revizor u Timu za internu reviziju CEDIS-a.

Jovo je završio i Školu za omladinske lidere u organizaciji Crvenog krsta Jugoslavije, Školu za političke lidere u organizaciji američkog NDI (National Democratic Institute), Školu za politički marketing, takođe u organizaciji NDI i Specijalistički kurs za unapredjenje organizacije rada i prevazilaženje konflikata.

Kao dugogodišnji volonter Crvenog krsta i dobrovoljni davalac krvi, dobitnik je Srebrne plakete za postignute izuzetne rezultate, dugogodišnji rad i uspjehe u ostvarivanju zadataka i ciljeva Crvenog krsta.

Jovo je oženjen i otac troje djece.

Sektor za mjerenje

Smanjeni gubici na mreži

Za prvih deset mjeseci ove godine preuzeto je 2.262.748.188 kWh električne energije a realizovano 1.971.446.173 kilovatsati, što znači da su gubici električne energije za ovaj period iznosili 291.302.014 kWh, odnosno 12,87 odsto. To je za 0,6 odsto manje nego u istom periodu prošle godine, kada su ostvareni gubici iznosili 13,47 odsto.

Najveći pomaci u tom smislu načinjeni su u Regionu 7 gdje je ostvaren najniži procenat gubitaka. Naime, gubici na mreži u ovom regionu iznose 11 odsto, značajni rezultati ostvareni su i u Regionu 3 gdje gubici iznose 11,17 odsto, dok je ostvareni procenat gubitaka u Regionu 5 - 11, 90 odsto.

Ispod prosječnog nivoa su i gubici u Regionu 4 koji iznose 12,50 odsto, dok su u Regionu 2 gubici iznosili 12,98 odsto.

Najviše posla u narednom periodu predstoji u Regionu 1 gdje su i dalje gubici najveći i iznose 17,74 odsto.

U Sektoru za mjerenje predviđaju da će na kraju ove godine ostvareni prosječni gubici iznositi oko 13 odsto, što je nešto više u odnosu na planirane. Oni očekuju trend smanjenja gubitaka i u narednoj godini, pa je tako predviđeno da ukupni gubici u distributivnom sistemu budu 12,04 odsto. Takav rezultat je realan s obzirom na višemilionska ulaganja u distributivnu mrežu i inten-

zivne kontrole mjernih mjesta i sprječavanje nelegalne potrošnje električne energije. Svako smanjenje gubitaka povoljno utiče na održivost i troškove poslovanja, tj. u interesu je i kompanije i korisnika da novac koji CEDIS izdvaja za pokrivanje gubitaka odlazi u investiranje, umjesto što se nepovratno gubi. Konstantno smanjivanje gubitaka pokazatelj je ekonomičnosti poslovanja i kvaliteta obavljanja djelatnosti distribucije električne energije.

Projekat revitalizacije SN i NN mreže

Radovi na DV “Slap Zete” u završnoj fazi

Radovi na dalekovodu “Slap Zete” u Danilovgradu, koji su počeli sredinom oktobra, ulaze u završnu fazu. Prema dinamičkom planu, rok za završetak radova i na pripadajućim trafostanicama i niskonaponskim mrežama je kraj godine.

-Trenutno su u toku građevinski radovi na zamjeni dotrajalih stubova, ugradnji novih drvenih, armirano betonskih i čelično rešetkastih stubova, tako da aktivnosti na ovom objektu, dugom 45 kilometara, teku po planu. Sa “Slapa Zete” se, inače, napaja oko 1.000 korisnika, a vrijednost radova je 1,6 miliona eura – istakao je **Ranko Šaranović**, glavni inženjer za nadzemne vodove Regiona 2.

DV “Slap Zete” se električnom energijom napaja iz trafostanice 35/10 kilovolti “Danilovgrad”, a na njemu ima 35 trafostanica 10/0,4 kV i 569 dalekovodnih stubova. Od tog broja revitalizuje se 26 stubnih trafostanica i mijenja 379 stubova. Predmet revitalizacije je i 12 niskonaponskih mreža koje pripadaju “Slapu” i sa kojih se napaja 261 korisnik. Prema riječima Šaranovića, radi se i na raskresivanju trase ispod dalekovoda, a početkom decembra krenuli su i elektromontažni radovi.

-Većih problema, osim vremenskih nepravilnosti na koje se ne može uticati, nemamo, a dobra je komunikacija i saradnja sa mještanima i predstavnicima mjesnih zajednica – saopštio je Šaranović.

Premijer u obilasku dalekovoda

Dio dalekovoda “Slap Zete” nedavno je obišao i premijer Duško Marković sa saradnicima. Predsjednik Vlade je, u razgovoru sa izvođačem radova, ekipama iz CEDIS-a i mještanima, upoznat sa tokom radova i benefitima koje do-

nosi ovaj projekat.

Naime, nakon revitalizacije dalekovoda, korisnici sa tog područja (Mandići, Boronjina, Bare Šumanovića, Mijuškovići, Donji Rsojevići, Frutak, Brijestovo, Ržišta, Mosori, Repetitor-Kurilo, Kupinovo) imaju znatno kvalitetnije i sigurnije napajanje električnom energijom, sa mnogo manjim brojem ispada i kraćim beznaponskim stanjima. Projekat će omogućiti i privredni razvoj tog područja, a stvoriti će i infrastrukturni preduslov za priključenje novih korisnika.

Pri kraju radovi na još tri dalekovoda

Projekat revitalizacije, da podsjetimo, podrazumijeva zamjenu dotrajalih djelova dalekovoda, trafostanica i ugradnju novih elemenata mreže na ruralnim područjima Crne Gore, a odabrani su najduži dalekovodi sa naj-

Premijer sa saradnicima na DV “Slap”

više ispada i najvećim brojem trafostanica. Tako se privode kraju i radovi na dalekovodima "Bijela" u Šavniku, "Dolac" u Beranama i "Grahovo" u Nikšiću. Riječ je o dalekovodima koji se prostiru u dužini od 185 kilometara, a na njima se mijenja ukupno 1301 stub i rekonstruišu 92 trafostanice, što je vrlo kompleksan posao. Nakon završetka projekta blizu pet hiljada korisnika imaće sigurno i pouzdano napajanje električnom energijom. CEDIS planira da do kraja januara iduće godine završi i radove na dalekovodima "Gubavač" i "Tomaševo" u Bijelom Polju. DV „Gubavač“ se, inače, prostire u dužini od oko 66 kilometara, a nakon revitalizacije znatno će se poboljšati kvalitet napajanja korisnika i smanjiti prekidi u isporuci električne energije za preko 2.700 domaćinstava. Na njemu je planirana zamjena 817 od postojećih 927 stubova, a mijenja se i kompletno uže (Al/Fe 35/6) i remontuje 27 trafostanica. Na DV "Tomaševo" mijenja se 688 stubova na trasi dugoj 69 kilometara, a rekonstruiše se i 25 trafostanica, što će doprinijeti povećanju kvaliteta napajanja za 779 korisnika.

-Do kraja aprila 2020. završiće se i revitalizacija dalekovoda "Krute" u Ulcinju, kao i radovi na svim niskonaponskim mrežama tih sedam dalekovoda, nakon čega će se kvalitet napajanja na seoskom području značajno

DV "Bijela" kompletno revitalizovan

poboljšati - kazao je **Ivan Brajović**, šef Centra za održavanje mreže od deset kilovolti, dodajući da se radovi na realizaciji ovog izuzetno značajnog projekta odvijaju planiranom dinamikom.

-Cilj je da se kroz revitalizaciju, rekonstrukciju i modernizaciju postojećih elektroenergetskih objekata sistem dovede do nivoa koji će korisnicima ruralnog dijela Crne Gore obezbijediti kvalitetno i sigurno napajanje električnom energijom – istakao je Brajović.

Projekat revitalizacije SN i NN mreže – II faza

Novo ruho za još sedam dalekovoda

Za drugu godinu Okvirnog sporazuma koji je potpisan na period od 24 mjeseca za potrebe Projekta revitalizacije srednjenaponske (SN) i niskonaponske (NN) elektroenergetske mreže na cijeloj teritoriji Crne Gore, planirana je revitalizacija još sedam dalekovoda sa kojih se napaja blizu pet hiljada korisnika.

Tako se u Regionu 1 revitalizuje dalekovod "Velimlje", dužine 63 km, na kojem je raspoređen 891 stub, u Regionu 2 za narednu godinu u planu je revitalizacija da-

lekovoda "Lijeva Rijeka", dužine 51 kilometar, na kojem ima 965 stubova, a u Regionu 3 revitalizovaće se dalekovod "Biševo" na kojem ima čak 1.186 stunih mjesta, a dužina dalekovoda je oko 63 kilometra.

U Regionu 4 novo ruho dobiće dalekovodi "Virpazar" i "Ostros" na kojima je ukupno raspoređeno 730 stubova, a u Regionu 6 dalekovod "Gornja Morača", sa ukupno 373 stuba na potezu od 27,6 kilometara.

U plan za sljedeću godinu ušao je i dalekovod "Boljani-

ći” na području Regiona 7, čija dužina iznosi 48 kilometara, a broj stubova je 859.

Za revitalizaciju su određeni dalekovodi na kojima su u prethodnom periodu bili najčešći prekidi u napajanju korisnika, a vrijednost radova je oko 10 miliona eura.

Paralelno sa ovim projektom revitalizovaće se u 2020. godini još dva srednjenaponska dalekovoda sa koji se napaja preko 1.200 korisnika: “Podgorica iz Danilovgrada” u Danilovgradu i “Hoti” u Tuzima.

Podsjećamo da se za prvu godinu Okvirnog sporazuma revitalizuju dalekovodi „Grahovo“ u Nikšiću, „Bijela“ u Šavniku, „Gubavač“ i „Tomaševo“ u Bijelom Polju i „Dolac“ u Beranama, „Slap Zete“ u Danilovgradu i „Krute“ u

Ulcinj, te da je do kraja novembra zamijenjeno 1.960 stubova na srednjenaponskom i niskonaponskom nivou i rekonstruisano preko 80 trafostanica. Takođe je prosječno preko 200 hiljada kvadratnih metara trase ispod dalekovoda. Za te radove ukupno je opredijeljeno 12 miliona i 400 hiljada eura.

Pored toga, u godini na izmaku vrši se i revitalizacija dodatna tri srednjenaponska voda: „Vrela“ na Cetinju, „Mavrijan“ u Ulcinju i „Krivošije“ u Kotoru. Ukupna vrijednost radova na ova tri dalekovoda, sa kojih se napaja oko 1.800 korisnika, iznosi oko četiri miliona eura, a za prvu godinu opredijeljeno je oko milion i 900 hiljada eura.

Investiciono i tekuće održavanje

Garant pouzdanosti sistema

Zaključno sa 15. novembrom 2019. godine u investiciono i tekuće održavanje elektroenergetskih objekata uloženo je preko četiri miliona eura. Milion i 300 hiljada eura izdvojeno je za investicije u što bolje funkcionisanje distributivnog sistema, 1,7 miliona za havarijsko održavanje i oko milion eura za tekuće održavanje mreže i objekata.

Kad je riječ o investicionom održavanju, u srednjenaponsku i niskonaponsku mrežu Regiona 1 investirano je oko 174 hiljade eura. U tom dijelu konzuma rekonstruisana su četiri dalekovoda (“Lipova ravan”, “Kneževići”, “Babići” i “Miljkovac”) i 17 niskonaponskih mreža, kao i četiri trafostanice naponskog nivoa 10/0,4kV.

Na unapređenju pouzdanosti mreže i stepena kvaliteta usluge isporuke električne energije radilo se i u Regionu 2, pa je tako rekonstruisano šest dalekovoda (“Lutovo”, “Cetrinje”, “PG-Podanje”, “Mataguži”, “Meterizi” i “Radio predajnik”) i 11 niskonaponskih mreža, kao i pet trafostanica 10/0,4kV, a u te objekte ukupno je uloženo preko 314 hiljada eura.

U dalekovod “Luge”, NN mreže “Bašča” i “Grnčar” i 10 trafostanica 10/0,4kV na području Regiona 3 CEDIS je uložio 177,494 eura, a u DV “Šas”, deset niskonapon-

skih mreža i 12 trafostanica u konzumu Regiona 4 oko 105 hiljada eura.

Investiciono održavanje nije zapostavljeno ni u Regionu 5 gdje su rekonstruisani dalekovodi “Kameno” i “Gornji Morinj”, kao i 15 niskonaponskih mreža, te 12 TS 10/0,4kV.

Od investicija u održavanje u Regionu 6 vrijedi izdvojiti revitalizaciju DV “Skrbuša” i NN mreže “Barice – Škola”, a u tom dijelu konzuma rekonstruisano je i 16 trafostanica na SN mreži.

U planovima investicionog održavanja zastupljeni su i elektroenergetski objekti na području Regiona 7 u koje je do 15. novembra ukupno uloženo 177 hiljada eura. Detaljno su remontovani i modernizovani dalekovodi “Komini” i “Timar”, revitalizovano je 10 NN mreža i osam trafostanica.

Revitalizovano je, dakle, oko 280 km mreže, zamijenjeno blizu 1500 stubova i rekonstruisano oko 60 trafostanica naponskog nivoa 10/0,4kV.

Crnogorski elektrodistributivni sistem će i u narednoj godini nastaviti sa ulaganjima, kako u novu, tako i u rekonstrukciju i osavremenjavanje postojeće infrastrukture.

AMM projekat za srednjenaponska mjerenja

Za uvid u tokove energije na 1.800 mjernih mjesta SN mreže

U Crnogorskom elektrodistributivnom sistemu nastavlja se realizacija AMM projekta za srednjenaponska mjerenja koji podrazumijeva ugradnju brojila sa daljinskom komunikacijom na 1.800 mjernih mjesta SN mreže i instalaciju centralnog sistema za upravljanje brojilima. Do 01. decembra završeno je 1.330 mjernih mjesta, a realizacija ovog projekta će omogućiti potpuni uvid u tokove energije na srednjenaponskoj distributivnoj mreži.

AMM sistemom za mjerna mjesta na srednjem naponu je, inače, obuhvaćeno svih 600 obračunskih mjernih mjesta korisnika i proizvođača na tom naponskom nivou, kao i 1.200 kontrolnih mjernih mjesta na mreži 10kV i 35kV napona. Osnovne funkcionalnosti srednjenaponskog AMM sistema su daljinsko prikupljanje obračunskih stanja i dijagrama potrošnje (load profile), a dodatne kontrola pristupa obračunskim mjernim mjestima i kontrola stanja prekidača na svim SN izvodima u trafostanicama (evidencija ispada napajanja). Centralni sistem će biti integrisan u posojeća i buduća MDM (meter data management) rješenja za validaciju i isporuku mjernih podataka, kao i u softvere za vizualizaciju uklopnih stanja na srednjenaponskoj mreži u Dispečerskom centru za upravljanje mrežom CEDIS-a.

Projekat je, da podsjetimo, počeo u novembru 2018. godine inspekcijama elektroenergetskih objekata u kojima se izvode radovi, dok se instalacija brojila i opreme vrši od sredine marta ove godine.

-Srednjenaponski AMM sistem će obezbijediti potpuno praćenje tokova energije i snage na čitavoj distributivnoj mreži sa evidencijom ispada SN prekidača. Sva obračunska mjerna mjesta korisnika i proizvođača biće uključena u novi sistem kojim će se daljinski prikupljati obračunska

stanja registara i dijagrami potrošnje koji su i zakonska obaveza CEDIS-a. Pored toga, biće realizovan i alarmni sistem za kontrolu pristupa obračunskim mjernim mjestima na 10kV i 35kV naponskom nivou, a njegova nabavka je ugovorena po sistemu "ključ u ruke". Daljinska komunikacija sa brojilima ostvariće se preko mobilne mreže ili mrežnih (LAN) modula, zavisno od raspoloživosti računarske mreže CEDIS-a – kazala je **Ljiljana Adžić**, šefica Službe za kontrolu i monitoring u Sektoru za mjerenje.

U sistem se ugrađuju brojila sa daljinskom komunikacijom proizvođača Landis+Gyr sa sjedištem u Švajcarskoj, a izvođač radova i isporučilac mjerne opreme za komunikaciju i softvera je konzorcijumom „Mezon Danilovgrad-Enterdat Slovenija“ po sistemu "ključ u ruke".

Zaslužni za uspjeh Projekta

Zaposleni u Službi za kontrolu i monitoring u Sektoru za mjerenje zaduženi su da obezbijede uslove za bezbjedan i efikasan rad, nadzor i kontrolu izvršenih radova. Ovaj kompleksan i složen Projekat, zajedno sa Konzorcijumom iznijela je ekipa od sedam inženjera i montera (**Miljan Nenadić, Nikola Šoć, Dražen Vlahović, Nikica Jovović, Saša Knežević, Stevan Martinović, Ljiljana Adžić**) koja je svojim znanjem i iskustvom dosta doprinijela da se posao uspješno privede kraju.

Prema riječima **Miljana Nenadića**, glavnog inženjera za mjerenje, kontrolu, održavanje i prijem mjernih mjesta u Sektoru za mjerenje, posao nije bio nimalo lak. Bilo je perioda kada se mjesecima samo vikendom dolazilo kući ali su zadovoljni rezultatima svoga rada.

-Posao je bio veoma zahtjevan. Više od godinu smo svakodnevno bili na terenu i uspjeli da do sredine decembra završimo ugradnju mjerenja u 35/10 kV trafostanice u Crnoj Gori - kazao je Nenadić.

On objašnjava da se brojila koriste u AMM sistemu u kome se komunikacija između brojila i AMM centralnog sistema obavlja na dnevnom nivou. Brojilo čuva 15-to minutne podatke za šest različitih mjernih veličina zbog mogućnosti utvrđivanja i upoređivanja podataka

u AMM centralnom sistemu sa podacima u brojilu i nakon dužeg vremenskog perioda. Ono, takođe, ima mogućnost „pamćenja“ krive opterećenja, i to za period od godinu dana.

-Brojila sadrže funkciju indikacije, registracije i narušavanja integriteta mjerenja kao što je npr. skidanje poklopca sa priključnice brojila, uticaj elektromagnetnog polja na brojilo, prisustvo napona, struja, nestanak faznog napona itd. Skidanje zaštitnog poklopca će, dakle, generisati alarm u brojilu koji će automatski biti prosljeđen u Centar. Na ovaj način se obezbjeđuje visok nivo kontrole koji će smanjiti mogućnost neovlaštenih intervencija na mjernim uređajima. Brojilo ima i integrisan časovnik koji sadrži osnovno i rezervno napajanje. U slučaju pekada osnovnog napajanja iz energetske mreže, časovnik se automatski prebacuje na rezervno – kazao je Nenadić. Komunikacija centralnog sistema sa brojilima će se odvijati preko 4 G mobilne mreže koja omogućava brz i pouzdan prenos podataka, a obračunska stanja će se uzimati posljednjeg dana u mjesecu u ponoć, sa svih brojila. Sistem je važan i za buduće uvezivanje sa novim, planiranim sistemom daljinskog praćenja i kontrole prekida na mreži (SCADA).

Služba za opšte poslove

Duga faza sređivanja registratorske građe

Realizacija izuzetno obimnog i zahtjevnog projekta sređivanja arhivske i registratorske građe u našoj kompaniji odvija se planiranom dinamikom.

Naime, u prethodnom periodu Služba za opšte poslove je, shodno zakonskim propisima, sprovodila aktivnosti na poslovima odabiranja arhivske građe, popisivanja bezvrijednog registratorskog materijala i markiranja registratorskih jedinica u svim poslovnim objektima CEDIS-a, što se prvi put radi u kompaniji poslije više decenija.

-Riječ je o obimnoj arhivskoj i registratorskoj građi koja je stvarana decenijama. Stoga smo imali zahtjevan zadatak da svu dokumentaciju, rasutu po objektima i napuštenim trafostanicama, pregledamo i evidentiramo za izlučivanje, uz nadzor predstavnika Državnog arhiva Crne Gore – istakla je **Ksenija Kastratović**, šefica Službe za opšte poslove.

Nakon što je prema sadržaju, količini i roku čuvanja popisano 2.556 metara dužnih registratorske građe koja se nalazila u poslovnim zgradama CEDIS-a, sredinom godine je rješenjem izvršnog direktora formirana komisija od 12 članova koja je, prema riječima Kastratović, imala zadatak da u skladu sa važećom Listom kategorija registratorske građe izvrši odabir arhivske građe i izlučivanje bezvrijednog arhivskog materijala u svim poslovnim objektima CEDIS-a.

-U pitanju je vrlo obiman posao, jer se radi po prvi put poslije toliko vremena. Rad u prostorijama u kojima se nalazi dokumentacija je prilično neuslovan zbog velikih količina prašine, pa se radilo sa maskama i u rukavicama. Zanimljivo je da smo nailazili na arhivu iz 60-tih godina prošlog vijeka, tj. arhivske građe ima i iz 1966. godine. Svi članovi Komisije dali su maksimalan doprinos da se posao završi u predviđenom roku – kaže Kastratović. Prema njenim riječima, ukupno je izdvojeno 28.700 kg,

Ksenija Kastratović

odnosno 835 dužnih metara bezvrijednog registratorskog materijala.

U Regionu 1 izlučeno je 35 metara dužnih, odnosno 1.820 kg građe po vagarskim listama, u Regionu 3 150 metara dužnih, odnosno 2.360 kilograma po vagarskim listama, a u Regionu 4 150 metara dužnih, odnosno 4.580 kg po vagarskim listama. U Regionu 5 izdvojeno je 155 m, odnosno 6.620 kilograma bezvrijedne građe, u Regionu 6 oko 150 metara dužnih što je po vagarskim

listama 8.040 kg i u Regionu 7 160 metara, ili 3.440 kg. U narednom periodu planiraju da nastave sa izlučivanjem bezvrijedne arhivske građe u Regionu 2, pa je s tim u vezi već sredinom decembra iz poslovnog objekta u Cetinju izlučeno 30 metara dužnih, odnosno 800 kg po vagarskim listama.

Uporedo sa tim aktivnostima Služba za opšte poslove je krenula u uređivanje Arhivskog depoa u Upravnoj zgradi u Podgorici u cilju primjenjivanja zakonskih odredbi i unapređivanja arhivskog poslovanja, što je novina u dosadašnjem arhivskom poslovanju. Time će se arhivska građa skladištiti na za to adekvatnom mjestu koje obezbjeđuje optimalne uslove za preventivnu zaštitu – kazala je Katratović i dodala da je nedavno i iz Arhivskog depoa izlučeno pet metara dužnih, odnosno 1040 kg bezvrijedne arhivske građe.

A pored Centralne arhive za Region 6 u Mojkovcu, i u Pljevljima je nedavno napravljena centralna arhiva za Region 7. Planirano je da se sljedeće godine nastavi sa formiranjem centralnih arhiva u regionima, čime će se olakšati rad zaposlenih u ovom dijelu i poslovi vezani za arhivsku građu podići na viši savremeni nivo.

- Cijeli projekat izlučivanja bezvrijednog registraturskog materijala i sređivanja arhivskog depoa realizovali smo u saradnji sa Sektorom za održavanje koji nam je pružio podršku u dijelu prevoza arhivske građe i izrade namjenskih polica za arhivski depo – istakla je Katratović zaključivši da od kvalitetne zaštite, evidencije i klasifikacije arhivske građe zavisi u kojoj će mjeri ona biti u službi kompanije. Registraturska sređenost arhivske građe i uređen sistem arhivskog poslovanja u funkciji su bolje iskorišćenosti podataka i lakšeg pronalaženja predmeta i akata.

Arhivski depo - prije

Arhivski depo - poslije

Radilo se sa maskama

Centralna arhiva

Aktuelno

Novi Zakon o radu: Neke od ključnih novina

Novi Zakon o radu donosi određene izmjene i novine u odnosu na prethodni, a jedna od najinteresantnijih stavki koje imaju za cilj zaštitu zaposlenih jeste restriktivnije ograničenje broja prekovremnih sati.

Iva Adžić, šefica Službe za razvoj organizacije, objašnjava da **radno vrijeme** ne može biti u prosjeku duže **od 48 časova sedmično**, u okviru perioda od četiri mjeseca (čl. 64), a maksimalno trajanje sedmičnog radnog vremena ne može da bude **duže od 50 časova**. Izuzetno, kolektivnim ugovorom se može predvidjeti maksimalno trajanje od **250 časova** na godišnjem nivou.

-U slučaju uvođenja prekovremenog rada poslodavac je dužan da zaposlenom obezbijedi ostvarivanje prava na dnevni i sedmični odmor, u skladu sa članovima 75 i 76 ovog Zakona, a nakon prestanka okolnosti zbog kojih je uveden prekovremeni rad i ostvarivanje neiskorišćenih odmora – kazala je Adžić.

Predlogom Zakona o radu propisan je kraći rok za uručenje pisane odluke o uvođenju prekovremenog rada (u slučaju kad se on uvede usmeno), i to najkasnije **tri radna dana** nakon prestanka okolnosti zbog kojih je uveden, dok je po važećem Zakonu bio pet dana. Propisana je, takođe, i sadržina Odluke o uvođenju prekovremenog rada, tj. razlog za uvođenje prekovremenog

Iva Adžić

Kada je u pitanju stavka „Privremena spriječenost za rad“ (čl. 90), sada je predviđeno da zaposleni mora lično ili preko drugog lica dostaviti potvrdu doktora medicine koji je, opet, dužan da izda potvrdu na dan otvaranja privremene spriječenosti za rad. Ako poslodavac posumnja u opravdanost razloga za odsustvovanje sa rada, može

da podnese zahtjev nadležnom organu radi preispitivanja privremene spriječenosti za rad, u skladu sa propisima o zdravstvenom osiguranju. Način izdavanja i sadržaj potvrde o nastupanju privremene spriječenosti za rad propisuje organ državne uprave nadležan za poslove zdravlja.

rada, spisak zaposlenih koji se angažuju i vrijeme početka prekovremenog rada.

A kada su u pitanju „**Novčana potraživanja iz rada**”, Adžić Informiše da je važna izmjena, sadržana u predlogu Zakona o radu, **propisivanje roka zastarijelosti**. Naime, dok po važećem Zakonu novčana potraživanja iz rada i po osnovu rada ne zastarijevaju, Predlogom Zakona definisano je da **novčana potraživanja iz rada zastarijevaju u roku od četiri godine od dana nastanka obaveze**, ali je precizirano da potraživanja koja se odnose na obavezu uplate doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje ne zastarijevaju.

Ona je pojasnila da i u dijelu „**Odgovornost zaposlenih**” novi zakon u odnosu na važeći donosi veliki broj značajnih izmjena. Disciplinski postupak je prilično pojednostavljen i novim članovima detaljno definisan, pogotovo u dijelu dostavljanja pisanih akata, dok je do sada disciplinski postupak bio regulisan Opštim kolektivnim ugovorom.

Nova mjera, predviđena u slučaju lakše povrede radne obaveze, je **opomena**, a u slučaju teže povrede radne obaveze (čl. 146) nove mjere su **novčana kazna u visini od 20 do 30 odsto mjesečne zarade zaposlenog ostvarene u mjesecu u kome je odluka izrečena, u trajanju od jednog do četiri mjeseca i uslovni prestanak radnog odnosa** koji, kako je definisano, podrazumijeva mogućnost prestanka radnog odnosa ako zaposleni u periodu od šest mjeseci od dana izrečene mjere učini težu povredu radne obaveze.

U ovom dijelu dodat je novi član „**Postupak utvrđivanja odgovornosti**” (čl. 147) kojim je definisano da postupak utvrđivanja odgovornosti za povredu radne obaveze pokreće direktor (na osnovu vlastitog saznanja o učinjenoj povredi radne obaveze, ili na osnovu inicijative koju može podnijeti svaki zaposleni), te da je on dužan da u roku od 15 dana od dana saznanja da je učinjena povreda radne obaveze dostavi zaposlenom pisano upozorenje o postojanju razloga za izricanje disciplinske mjere. Ovim članom definiše se i sadržina Upozorenja o postojanju razloga za izrica-

nje disciplinske mjere koje se dostavlja zaposlenom a predviđen je rok od 15 dana od dana dostavljanja u kome se zaposleni može izjasniti o Upozorenju (ukoliko se u propisanom roku ne izjasni, smatra se da je sa njim saglasan). Pravo je zaposlenog da u roku od 5 dana od dana dostavljanja Upozorenja zahtijeva od direktora da se usmeno izjasni a direktor je dužan da zaposlenom obezbijedi mogućnost da se izjasni o navodima i činjenicama koje su sadržane u upozorenju u roku od 15 dana od dana dostavljanja upozorenja.

U ovom poglavlju su, informiše Adžić, dodati **novi članovi**: „Donošenje odluke”, „Obustavljanje postupka”, „Izricanje mjere” i „Osporavanje odluke” (član 148-151).

- Iz člana 174 „**Postupak otkazivanja ugovora o radu**” briše se tačka da se upozorenje o otkazu dostavlja na mišljenje sindikatu čiji je zaposleni član, a u članu 176 „**Dostavljanje**” važna novina u pogledu dostavljanja akata je da ukoliko poslodavac zaposlenom nije mogao da dostavi akta (upozorenja, obavještenja, pozive za usmenu raspravu i rješenja) dužan je da po tome **sačini pisanu zabilješku** i navedena akta se **objavljaju na oglasnoj tabli** poslodavca. Po isteku osam dana od dana objavljivanja smatraju se dostavljenim. Na ovaj način dostava akata zaposlenima je prilično pojednostavljena. - kazala je Adžić i dodala:

- A kada je u pitanju „**Privremeno udaljenje zaposlenog (suspenzija)**” (članovi 154 i 155) novina je definisanje **dvije vrste udaljenja** koja se mogu izreći, **obavezno**, u slučaju izricanja mjere pritvora dok pritvor traje i **fakultativno** koje maksimalno može da traje do okončanja postupka za utvrđivanje odgovornosti. Fakultativno udaljenje može se izreći ako postoje okolnosti koje ukazuju da je zaposleni učinio težu povredu radne obaveze i ako je protiv zaposlenog pokrenut krivični postupak zbog krivičnog djela učinjenog u radu ili u vezi sa radom.

Kada je riječ o „**Sporazumnoj prestanku radnog odnosa**” novina je, kako je istakla, da se sada sporazumom određuje dan prestanka radnog odnosa i da

U stavci „Individualni otkaz“ (čl. 172) definisano je da poslodavac može otkazati zaposlenom ugovor o radu bez prethodnog vođenja disciplinskog postupka zbog: neostvarivanja rezultata rada koji su utvrđeni kolektivnim ugovorom, aktom poslodavca ili ugovorom o radu, u periodu koji ne može biti kraći od 30 dana ako je njegovo ponašanje takvo da ne može da nastavi rad kod poslodavca:

zbog povrede propisa o zaštiti i zdravlju na radu čime se izaziva opasnost po sopstveno ili zdravlje drugih zaposlenih,

zbog dolaska na posao pod dejstvom alkohola ili psihoaktivnih supstanci, opijanja u toku rada ili upotrebe psihoaktivnih supstanci, uz odbijanje odgovarajućeg testa radi utvrđivanja tih činjenica od strane ovlašćenog lica, u skladu sa posebnim propisima.

zbog neopravdanog izostajanja sa posla tri ili više radnih dana uzastopno, odnosno pet radnih dana sa prekidima u toku 12 mjeseci,

zbog zloupotrebe službenog položaja na osnovu pravnosnažne sudske presude ili prekoračenja ovlašćenja, zbog odavanja poslovne tajne utvrđene aktom poslodavca,

zbog nasilničkog, nedoličnog ili uvredljivog ponašanja prema strankama ili zaposlenim,

učinjenog krivičnog djela na radu ili u vezi sa radom i zbog upotrebe i raspolaganja službenim automobilom, mašinom i oruđem za rad suprotno aktu poslodavca sa

kojim je zaposleni prethodno upoznat.

Ukoliko je zaposleni prilikom zasnivanja radnog odnosa ili raspoređivanja na drugo radno mjesto dao neistinite podatke koji se odnose na uslove za zasnivanje radnog odnosa, odnosno za obavljanje drugih poslova, ako odbije da zaključi aneks ugovora o radu iz člana 47 stav 1 tačka 1

ako odbije da zaključi aneks ugovora o radu iz člana 47 stav 1 tačka 2 i 3

ako je zloupotrijebio pravo na odsustvo zbog privremene spriječenosti za rad, a naročito ako je za period privremene spriječenosti za rad bio radno angažovan kod drugog poslodavca po bilo kom osnovu, odnosno ako u roku od tri dana od dana izdavanja ne dostavi potvrdu doktora poslodavcu, lično ili preko drugog lica, odnosno ako u roku od pet dana od dana izdavanja ne dostavi izvještaj o privremenoj spriječenosti za rad,

ako se bez opravdanog razloga ne vrati na posao u roku od dva radna dana po završetku neplaćenog odsustva, odnosno, u roku od 15 dana od dana prestanka razloga zbog kojeg su mirovala prava i obaveze iz rada i, na kraju,

zbog kolektivnog otpuštanja kod poslodavca, ako mu nije obezbijeđeno neko od prava iz člana 167, stav, 2 tačka 6 Predloga Zakona, kao i

u drugim slučajevima, utvrđenim kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu.

sporazum proizvodi pravno dejstvo danom ovjere kod notara, suda ili organa lokalne uprave.

U dijelu **objavljivanja kolektivnih ugovora**, sada je definisano da se i kolektivni ugovor kod poslodavca registruje kod Ministarstva. Kolektivni ugovor ili izmjenu kolektivnog ugovora Ministarstvu dostavlja ugovorna strana koja je prva navedena u tom ugovoru, odnosno ugovorna strana koja otkazuje ugovor. **Opšti kolektivni ugovor** u skladu sa članom 215 predloga Zakona zaključiće se u roku od **godinu dana** od dana stupanja na snagu novog Zakona o radu.

Kada je u pitanju „**Usklađivanje kolektivnih ugovora**“ definisano je da se odredbe granskih i kolektivnih ugovora kod poslodavca usklade sa Zakonom u roku od godinu od dana njegovog stupanja na snagu. Izuzetno, odredbe kolektivnih ugovora koje uređuju postupak odgovornosti za povrede radnih obaveza prestaju da važe danom stupanja na snagu ovog zakona. Odredbe kolektivnih ugovora koje se ne usklade sa ovim zakonom u roku od godinu od dana stupanja na snagu Zakona, a koje su u suprotnosti sa njim, prestaju da važe u roku od godinu od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Delegacija CEDIS-a u posjeti Berlinu

Razgovori okvir za čvršću saradnju na polju e-mobilnosti

Vrlo je važno da se u razvoj eko mobilnosti kao sigurnog puta do globalnih ciljeva pravovremeno uključi operator distributivnog sistema. Da bismo na pravi način odgovorili ovom izazovu neophodna nam je podrška zemalja koje su već razradile sisteme podsticaja i imaju vodeću ulogu u uvođenju ovog koncepta

Predsjednik Odbora direktora CEDIS-a, **Miodrag Čanović**, izvršni direktor **Zoran Đukanović** i šef Službe za IMS, **Radosav Kovačević** su u organizaciji Ambasade Crne Gore boravili od 9. do 11. decembra u Berlinu, gdje su sa predstavnicima Saveznog ministarstva ekonomije i energetike, Saveznog ministarstva saobraćaja i digitalnih infrastruktura, Saveznog udruženja za e-mobilnost i Koncerna BMW razgovarali na temu eko mobilnosti kao najbrže rastućeg segmenta koji ima najizvjesniju perspektivu u bliskoj budućnosti.

Ovom prilikom su se sastali sa **Frankom Milerom**, šefom Biroa Saveznog udruženja za e-mobilnost u Berlinu (BEM) koje zastupa tzv. "novu mobilnost" (od bicikala i e-skutera, preko automobila i autobusa, do kamiona), odnosno "saobraćajnu tranziciju", po njima, usko povezanu sa "energetskom tranzicijom".

Miler je predstavio ne samo konkretne dokaze pouzdanosti e-vozila, nego i dokaze da e-mobilnost postaje sve dostupnija i jeftinija, samo je zemlje koje su na početku kao Crna Gora trebaju na pravi način komunicirati u javnosti, da bismo došli do 200, odnosno 300 punionica, što je, po njemu, dovoljno da bi naša država imala do-

Članovi delegacije CEDIS-a sa Frankom Milerom

bru prateću infrastrukturu.

Miler je, pored ostalog, informisao da postoji mogućnost pribavljanja sredstava iz „Zelenog klimatskog fonda“ (Green Climate Fund) koji finansiraju sve zapadne industrijske zemlje, osim SAD, pa ukoliko Vlada Crne Gore podnese zahtjev za finansiranje „climate friendly“ projekata, BEM će se zainteresovati da li ima mogućnosti da se iz ovog fonda finansira projekat e-mobilnosti u Crnoj Gori.

Miodrag Čanović je predstavio pogodnosti Crne Gore, kada je e-mobilnost u pitanju, upoznavši sagovornika da je naša država cjelokupnu legislativu uskladila sa legislativom EU, te da je udio obnovljive energije u Crnoj Gori premašio 30 odsto, a nacionalni cilj je da do 2030. godine on bude 45 odsto. Ispunjen je cilj kad je u pita-

nju korišćenje vode i vjetera, ali ima još dosta posla na polju transporta i tu je potencijal koji CEDIS prepoznaje, pa bismo mogli ponuditi dobar regionalni pilot projekat, tim prije što smo puštanjem u rad podmorskog kabla sa Italijom postali energetska čvorište u ovom dijelu Evrope.

Zoran Đukanović je predstavio kapacitete CEDIS-a kao jedinog operatora distributivnog sistema u državi, zbog čega za njega e-mobilnost predstavlja dvostruki izazov. S jedne strane naša kompanija obezbjeđuje mrežu infrastrukture za punionice, a sa druge ona je i pokretač razvojnih procesa u našoj državi. U ovoj oblasti je, prije svega, važna izrada regulative i priprema tarifnog sistema gdje je donekle angažovan i CEDIS, a zatim i priprema infrastrukture, što su izazovi uvođenja e-mobilnosti koji nijesu mali. U tom smislu Đukanović je informisao da naša kompanija raspolaže mrežom od 24 punkta u Crnoj Gori, zbog čega je prirodno da bude predvodnik e-mobilnosti, a planirani pilot projekat podrazumijeva da se u svakom punktu zamijeni po nekoliko vozila, dok bi se u perspektivi cijeli vozni park CEDIS-a od preko 500 vozila preveo u električni. On je istakao da je, pored obezbjeđivanja odgovarajuće infrastrukture, cilj CEDIS-a i da bude među prvima koji će se pozabaviti izazovom pružanja usluga, zašto je zatražio savjetodavnu i stručnu podršku njemačkog udruženja za e-mobilnost pa će im, s tim u vezi, CEDIS dostaviti pismo namjera u kojem će, takođe, uputiti zahtjev da naša kompanija

bude članica ovog udruženja.

Franka Milera je interesovalo trenutno stanje u našoj državi u ovoj oblasti, koje mu je detaljno predočio **Radosav Kovačević** informišući ga, između ostalog, da od oko 240 hiljada registrovanih vozila prosječne starosti 14 godina, u Crnoj Gori ima nešto preko 100 električnih vozila, od kojih su većina hibridi i hotelska vozila. Kovačević je, takođe, predložio da predstavnici Udruženja posjete našu državu, kao i da BEM utiče da se neki od njemačkih proizvođača angažuje u Crnoj Gori, te da bi upravo Miler mogao biti konsultant u tom poslu.

E-punionice vjetar u leđa turizmu

U odvojenom razgovoru sa **Brigit Hofman**, šeficom Referata za nove pogonske tehnologije, e-mobilnost i ekološke inovacije u Saveznom ministarstvu ekonomije (BMWV), takođe su predstavljeni planovi CEDIS-a u oblasti e-mobilnosti, vezano za zamjenu voznog parka i priključenje punionica na punktovima, a zatim za razvoj sistema punionica za druge korisnike što bi dovelo, ne samo do razvoja e-mobilnosti nego i do jačanja pozicije CEDIS-a. Stoga bi nam pomoć i iskustvo Njemačke u ovoj oblasti bili dragocjeni, tim prije što je Crna Gora turistička destinacija sa dobrom regionalnom pozicijom koju, između ostalih, posjećuje i znatan broj turista iz Njemačke.

Radosav Kovačević se interesovao o trenutnom stanju u oblasti baterija (gdje postoji najviše skepticizma), kao i o ekološkim inovacijama i eventualnim novim tehnologijama koje bi se prije svega ogledale u povećanju njihovog kapaciteta, što će uticati i na povećanje autonomije.

S tim u vezi saopštena je dobra vijest da postoji promotivni program razvoja ključnih tehnologija u okviru EU, te da se u njemačkoj pokrajini Brandenburg otvara pogon za proizvodnju katoda, zbog čega se očekuje da će nove generacije baterija biti efikasnije i djelotvornije.

U Njemačkoj se, inače, planira da do 2030. godine jedna trećina vozila bude na električni pogon što od-

DC punjač

govora brojci od oko milion javno dostupnih punionica. Na snazi su i podsticajne mjere u oblasti e-mobilnosti koja ima značajne implikacije na Njemačku kao centar automobilske industrije.

Tehnička podrška pilot projektu

Jirgen Papajevski, šef Referata za e-mobilnost u Saveznom ministarstvu saobraćaja (BMVI), istakao je da je u posljednje tri godine Njemačka izdvojila 300 miliona eura za podsticaj za izgradnju punjača kojih danas ima preko 20 hiljada, te da u naredne tri godine planiraju da izdvoje čak tri milijarde eura kako bi se došlo do brojke od milion punktova za punjenje, jer je za uspjeh električne mobilnosti presudno širenje mreže za punjenje. Politički cilj ove zemlje je da, u cilju ispunjenja klimatskih zahtjeva ismanjenja emisije štetnih gasova, krajem naredne dekade na njemačkim drumovima bude 10 miliona električnih automobila.

Njemački autoputevi su, uglavnom, pokriveni pratećom infrastrukturom, postoji veliki broj privatnih punjača, a država nastavlja da desetinama miliona eura podstiče njihovu izgradnju. Poreske olakšice odobravaju se i poslodavcima za izgradnju punjača a problem, donekle, predstavlja dovođenje električne energije do privatnih punionica pa se radi na obezbjeđivanju pametne raspodjele punjenja koju je moguće riješiti uvođenjem tzv. „inteligentnih“ brojila.

Naši predstavnici iskazali su zainteresovanost za razmjenu iskustava u vezi sa postavljanjem infrastrukture za punjenje do 100 električnih vozila na jednom mjestu, pa će nam dostaviti njihove studije koje nam mogu biti od koristi u tom projektu, dok je Savezno ministarstvo saobraćaja iskazalo spremnost da pruži tehničku podršku CEDIS-u u sprovođenju planiranog pilot projekta, što će dalje koordinirati naša Ambasada u Njemačkoj.

Vrlo korisni bili su i razgovori sa **Nikolom Brining**, šeficom Predstavništva koncerna BMW u Berlinu, koja je govorila o izazovima sa kojima se suočava automobilska industrija, pa i koncern BMW, kada je u pitanju

Sa Jirgenom Papajevskim u Saveznom ministarstvu saobraćaja

Predstavnici CEDIS-a posebnu zahvalnost duguju našoj ambasadori u Berlinu, gospođi Veri Kuliš i njenom timu na pažnji i posvećenosti temi koju je inicirala naša delegacija

emisija CO2 i održivost, ali i dešavanja na međunarodnom planu koja utiču na poslovanje kompanije. Njemački automobilski koncern BMW, kao lider u automobilskoj industriji, pažljivo će razmotriti mogućnost da podrži pilot projekat naše kompanije i naknadno nas informisati o mogućnostima za međusobnu saradnju.

Utvrđen prihod CEDIS-a do 2022. godine

Odobrena 82 miliona eura godišnje

Regulatorna agencija za energetiku (RAE) utvrdila je Crnogorskom elektrodistributivnom sistemu regulatorno dozvoljeni prihod i cijene za korišćenje distributivnog sistema električne energije za period od naredne do 2022. godine. Tako će za pružanje usluge kupcima CEDIS-u na raspolaganju biti 82 miliona eura godišnje.

Naime, tromjesečni postupak je okončan i Crnogorskom elektrodistributivnom sistemu, kao elektroenergetskoj kompaniji koja je odgovorna za rad, održavanje i razvoj distributivnog sistema u cilju zadovoljavanja potreba za distribucijom električne energije, utvrđen je prihod za 2020. godinu u iznosu od 80,84 miliona eura, za 2021. godinu 82,13 miliona eura i za 2022. godinu 83,43 miliona eura.

U naredne tri godine će u fokusu biti nastavak revitalizacije srednjenaponske i niskonaponske mreže, prioritetno u ruralnim područjima Crne Gore. Ovaj novi investicioni ciklus, vrijedan 32.5 miliona eura, započet

je u proljeće 2019. godine u cilju poboljšanja kvaliteta i sigurnosti isporuke električne energije kupcima priključenim na distributivni sistem.

U vezi sa cijenom za korišćenje distributivnog sistema, prema Regulatornoj agenciji za energetiku, "cijena za domaćinstvo sa dvotarifnim mjerenjem će biti u konstantnom padu u predstojeće tri godine. Konkretno, cijena korišćenja sistema utvrđena za 2020. godinu za domaćinstvo sa dvotarifnim mjerenjem i sa prosječnom potrošnjom električne energije je manja za 1,32 odsto u odnosu na 2019. godinu. Do dodatnog pada cijene korišćenja sistema će doći kod domaćinstava koja imaju manje potrebe za angažovanjem kapaciteta, odnosno kod domaćinstava priključne snage do 8kW, kod kojih je fiksna komponenta angažovanja kapaciteta smanjena za više od pola u odnosu na 2019. godinu. Ova kategorija kupaca predstavlja oko 10 odsto ukupnog broja kupaca priključenih na distributivni sistem."

Izmjene u Pravilniku o rješavanju stambenih potreba

Akt po mjeri zaposlenih i kompanije

Na sjednici Odbora direktora, održanoj 20. decembra, usvojen je Predlog izmjena, sadržanih u Verziji 2 Pravilnika o rješavanju stambenih potreba zaposlenih kao izraz potrebe za određenim normativnim poboljšanjima tog dokumenta.

Te izmjene, koje treba da doprinesu aktu u kvalitativnom smislu, rezultat su poslovnih potreba Društva, inicijative reprezentativnih sindikalnih organizacija, dogovora postignutog na održanim sastancima, kao i zaključka sa sjednice Odbora direktora u vezi sa određivanjem kri-

terijuma pri rješavanju stambenih pitanja članova menadžmenta i zaposlenih od značaja za Poslodavca.

U tom smislu, Verzija 2 Pravilnika propisuje da se stambena potreba zaposlenog koji je izgubio život usljed nesreće na radu rješava dodjelom bespovratnih sredstava na ime rješavanja stambene potrebe, kao i da se povećava iznos procenta sredstava koja se izdvajaju za rješavanje stambenih potreba zaposlenih na menadžerskoj poziciji i zaposlenih raspoređenih na poslovima od posebnog značaja za poslodavca sa 17 odsto na 23 odsto, te da je kamatna stopa dodijeljenog stambenog kredita sada niža i iznosi 1 odsto.

Pored toga, šire se uređuje pitanje rješavanja stambene

potrebe zaposlenih koji su članovi menadžmenta i zaposlenih raspoređenih na radnim mjestima od posebnog značaja za Poslodavca, na način da se definišu uslovi, kao i predkvalifikacioni kriterijumi pomoću kojih se određuje uži izbor aplikanata za rješavanje stambene potrebe tih zaposlenih.

Definiše se, takođe, način prioritarnog rješavanja stambenih potreba zaposlenih kojima u godini u kojoj se rješava stambena potreba prestaje radni odnos po sili zakona. Kriterijum dodjele kredita, složenost poslova koje zaposleni obavlja, izražava se bodovima dobijenim kao proizvod koeficijenta stručnosti i složenosti poslova zaposlenog i broja 55 (umjesto dosadašnjeg 60).

Članovi Udruženja zaštite na radu BiH u posjeti našoj kompaniji

CEDIS dobar primjer brige o zaposlenima

U okviru regionalne saradnje u oblasti zaštite na radu, članovi Upravnog odbora Udruženja za unapređenje zaštite na radu Bosne i Hercegovine bili su početkom decembra u radnoj posjeti Udruženju zaštite na radu Crne Gore. Tom prilikom su organizovani sastanci u Ministarstvu rada i socijalnog staranja, Upravi za inspekcijske poslove i ovlaštenim organizacijama zaštite na radu.

Goste iz BiH predvodio je predsjednik Udruženja zaštite na radu, gospodin **Zuhdija Mahmutović**, a u ime CEDIS-a primili su ih **Milan Marjanović** i **Olivera Vuletić**.

Gosti su posebno interesovanje pokazali za rad Centra za ispitivanja iz oblasti zaštite na radu i metodologije po kojima se vrše ispitivanja elektroizolacionih sredstava.

Istaknuto je da Crnogorski elektrodistributivni sistem, kao društveno odgovorna kompanija, mnogo ulaže u unapređenje sistema zaštite i zdravlja na radu, o čemu svjedoči uveden OHSAS standard, kao i moderna ispitna oprema i osposobljen stručni kadar koji je nosilac ovlaš-

čenja, dobijenih od strane Ministarstva rada i socijalnog staranja Crne Gore, nabavka sredstava i opreme lične zaštite zaposlenih, kao i ulaganje u druge segmente zaštite kojima se stvara zdravo i sigurno radno mjesto za zaposlene.

Održana radionica za novinare

Da se bolje upoznamo

Distribucija električne energije i organizacija CEDIS-a, cijena angažovanja distributivnog kapaciteta, investicije, gubici i neovlašćena potrošnja, upravljanje i održavanje distributivne mreže bile su teme dvodnevne radionice za novinare koju je organizovao Crnogorski elektrodistributivni sistem.

Cilj radionice je bio da se osnaži i poveća nivo znanja poslenika javne riječi o djelatnosti jedinog operatora distributivnog sistema u državi. Pored modula u okviru kojih su stručnjaci CEDIS-a detaljno predstavili našu kompaniju i njene specifičnosti, kao i probleme u radu i aktivnosti na njihovom prevazilaženju, te planove daljeg razvoja CEDIS-a, organizovan je i odlazak na teren, odnosno obilazak dalekovoda "Gornji Morinj" i trafostanice "Škaljari" u Kotoru da bi se upotpunila slika o tome kakav je ovo sistem i u kakvim uslovima rade ekipe na terenu. Radionica je dio širih napora naše kompanije u nastojanju da se uspostavi razumijevanje i partnerski odnos sa našim korisnicima. Novinari i novinarkе jednoglasni su da je bila vrlo korisna, te da su otklonjene mnoge nedoumice i stvoreni uslovi da se još bolje razumijemo i da bolje saradujemo.

Borko Ždero iz nezavisnog dnevnika Vijesti istakao je da su moduli koje je organizovao CEDIS u Budvi i obilazak terena u Kotoru bili vrlo korisni jer su upotpunili sliku o tome kakav je to sistem, organizaciono, kao i sa kakvim problemima i u kakvim uslovima rade ekipe na terenu.

-Rukovodioci sektora i drugih organizacionih jedinica, kao i zaposleni u Službi za korporativne komunikacije, odgovarali su na mnoga pitanja, razmjenjivali smo mišljenja, otklanjali nedoumice, tako da vjerujem da je obostrano bilo vrlo korisno i da se, nakon svega, još bolje razumijemo.

Objašnjeno nam je zbog čega sve mogu nastati problemi na terenu, u kakvom je stanju mreža, šta se planira u narednom periodu, šta podrazumjeva revitalizacija dalekovoda – kazao je Ždero i dodao:

-Još jednom sam se uvjerio koliko je posao montera težak i opasan, ali ti ljudi i pored toga što ih često šibaju vjetrovi, gaze kroz vodu, snijeg, pod punom opremom se probijaju kroz nepristupačan teren, da bi došli do stuba i popravili kvar, ne gube smisao za humor, vedrinu.

Danica Janković iz Dневnih novina takođe smatra da je dvodnevno druženje sa zaposlenima u CEDIS-u bilo vrlo korisno.

-Izveštavanje o elektroenergetskom sistemu je zahtjevno i složeno. Stoga će mi obuka koju je CEDIS organizovao za novinare koristiti za preciznije i jasnije izvještavanje o jednom dijelu tog sistema -distribuciji električne energije. Sada sam bolje upućena u Projekat revitalizacije koji je u toku, u održavanje mreže i terenski rad zaposlenih – kazala je Janković.

Za **Anu Ašanin**, novinara Radija i Portala Antena M, bilo je zadovoljstvo družiti se sa ekipom CEDIS-a.

-Tokom dva dana boravka u Budvi i Kotoru, zahvaljujući vrlo temeljnim predavanjima i obilasku dalekovođa i trafostanice na području kotorske opštine, vidjeli smo koliko je zahtjevan i rizičan posao, posebno radnika na terenu. Ljubav prema poslu, velika požrtvovanost i posvećenost kojima smo svjedočili su odlike koje zaslužuju maksimalnu pažnju i poštovanje.

Običnom građaninu koji se suočava sa nestašicom električne energije prva misao je "pa šta rade ovi ljudi, zašto se niko ne javlja na telefon"? . Niko od nas pri tom sigurno ne razmišlja o životnoj ugroženosti jednog elektromontera koji vrlo često radi u nemogućim uslovima – kazala je Ašanin i dodala:

-Elektrodistributivni sistem, naročito na sjeveru, nije lak za održavanje, još manje za intervencije u izuzetno

teskim vremenskim uslovima, gdje nailazite i na ne-ljubaznost domaćina i razne uvrede i prijetnje. Pored osnovnih informacija koje svakodnevno dobijamo u medijima, mislim da bi priča jednog elektromontera, ili njegovog kolege koji održava dalekovod ili trafostanicu bila odlična spona između korisnika i CEDISA, njihova iskustva sigurno bi promijenila sliku o kompaniji. Obilazeći dalekovod " Gornji Morinj" i TS " Škaljari" vidjeli smo da spretni majstori brinu o električnoj energiji u naseljima, zatim o elektroenergetskim sistemima i dalekovodima. Vrsni su u svom poslu i dobri poznavaoци timskog rada, jer je njihovo radno vrijeme prilagodljivo potrebama klijenata i vremenskim uslovima.

Decembarska akcija Kluba DDK CEDIS-a

Prikupljene 32 jedinice

Klub dobrovoljnih davalaca krvi CEDIS-a nastavlja svoje akcije darivanja krvi. Nova akcija, održana 13. decembra u Podgorici, završena je uspješno, jer se javilo 40-tak humanista a prikupljene su 32 jedinice krvi, što je potvrda da u našoj kompaniji rade humani ljudi koji žele da pomognu drugima.

-Postajemo stabilan klub koji ispunjava svoj cilj – da bude u službi čovjeku u nevolji i da doprinese poboljšanju zdravstvenog standarda. Pored toga što imamo člana koji je 65 puta darovao krv, sve je više novih davalaca tako da postajemo i sve brojnija porodica humanista CEDIS-a, što posebno raduje – kazao je jedan od davalaca, **Nikola Šoč**. -Darivanje krvi dobar je način da se pomogne drugom ljudskom biću. Lijep je osjećaj pokloniti krv drugome, sa željom da taj neko ozdravi – kaže **Miroslav Krkeljić** koji se uvijek rado odazove humanitarnim akcijama.

Dr **Nađa Bošković** ukazala je na značaj dobrovoljnog darivanja krvi i pohvalila Klub DDK CEDIS-a kada je u pitanju svijest o doniranju krvi, jer se i mimo redovnih akcija uvijek odazovu na poziv Zavoda za transfuziju.

U želji da motiviše i druge na ovo humano djelo ona podsjeća da davalac može biti samo zdrava osoba od 18 do 65 godina, te da muškarci krv mogu donirati na svaka tri a žene na četiri mjeseca.

-Prilikom doniranja krvi davalac kontroliše i svoje zdravlje, tj. pored krvne slike i opšteg fizikalnog pregleda, donirana krv se kontroliše na krvlju prenosive bolesti, a onima koji dođu prvi put određuje se krvna grupa i RH faktor. Pored toga, nema nikakvih štetnih posljedica za donere niti se stvara zavisnost, traje kratko a jedna doza krvi može spasiti tri života. U roku od dva sata nadoknadi se tečnost, u roku od dva dana do dvije nedjelje organizam sam nadoknadi ćelije, a u roku od tri mjeseca gvožđe – istakla je dr Bošković.

Stoga, ona upućuje poziv svima u kompaniji i izvan nje, koji se osjećaju sposobnim i zdravim da se pridruže i učine što brojnijom porodicu humanista okupljenu u Klubu

Priznanje za CEDIS

CEDIS je dobio godišnje priznanje Zavoda za transfuziju krvi Crne Gore za izuzetan doprinos kao partner u toj humanoj djelatnosti.

Direktorica Zavoda za transfuziju krvi Crne Gore, dr Gordana Rašović, istakla je doprinos dobrovoljnih davalaca krvi iz CEDIS-a na koje se uvijek može računati.

- To je od neprocjenljivog značaja za posao kojim se mi bavimo a da ne ističem od kolikog je onda značaja za onoga koji tu krv čeka za svoj život. Zahvalni smo na takvoj podršci – kazala je doktorka Rašović.

CEDIS-a.

-Održiva i primjerena snabdjevenost krvlju smatra se ako prosječno četiri odsto stanovništva daje krv, a mi smo došli do 3,5 odsto. Nadam se da ćemo dostići i taj procenat, što će značiti da imamo sigurne zalihe ove dragocjene tečnosti, što je izuzetno važno – dodala je dr Bošković.

Državno takmičenje “Energija u žici”

Motivacija za učenje i usavršavanje

Ovogodišnje takmičenje učenika crnogorskih srednjih stručnih škola iz oblasti elektrotehnike “Energija u žici” održano je 22. novembra u Centru za obuku CEDIS-a u Podgorici. Znanje i vještine odmjeravali su tročlani timovi iz šest obrazovno-vaspitnih ustanova koje u svom profilu imaju zanimanja iz oblasti elektrotehnike: Srednja stručna škola iz Berana, Srednja elektrotehnička škola “Vaso Aligrudić” iz Podgorice, Srednja mješovita škola “Mladost” iz Tivta, Srednja stručna škola iz Nikšića, Srednja elektro-ekonomska škola iz Bijelog Polja i Srednja stručna škola iz Pljevalja.

Prvo mjesto i novčanu nagradu u iznosu od 750 eura osvojio je tim iz Srednje elektrotehničke škole “Vaso Aligrudić” iz Podgorice. Drugo mjesto i novčana nagrada u iznosu od 600 eura pripala je ekipi Srednje stručne škole iz Berana, dok je treće mjesto i 450 eura osvojio tim iz Srednje stručne škole iz Nikšića. Nagradu za najbolju školu dobila je Srednja elektrotehnička škola “Vaso Aligrudić” iz Podgorice, a učeniku ove škole, **Martiji Bulatoviću** pripala je nagrada za najboljeg pojedinca na takmičenju.

Takmičenje, koje su organizovali Crnogorski elektrodistributivni sistem i Udruženje nastavnika elektrotehnike Crne Gore, a podržali ministarstva prosvjete i ekonomije, Elektrotehnički fakultet i Centar za stručno obrazovanje, otvorio je **Miodrag Čanović** predsjednik Odbora direktora CEDIS – a. Čanović je, između ostalog, istakao da je veoma važno da mladi na svim nivoima obrazovanja dobijaju što više prilika da se kroz realne susrete i radnu praksu što bolje obuču i izgrade za profesiju koju su odabrali, te da su veoma korisne povremene provjere načina na koji učenici razmišljaju i kako se “hvataju u koštac” sa preprekama kada rješavaju konkretni zadatak.

- Takmičenje “Energija u žici” odličan je primjer produktivnog funkcionisanja privrede i obrazovnog sektora – kazao je Čanović.

Generalni direktor Direktorata za opšte srednje, srednje stručno i obrazovanje odraslih u Ministarstvu prosvjete **Veljko Tomić** istakao je da je CEDIS pravi partner kojem je doista stalo do pozitivnih pomaka u obrazovanju.

Teorijski dio takmičenja obuhvatao je provjeru znanja iz elektrostatike, vremenski stalnih električnih struja, električnih kola naizmjenične struje i ostalih relevantnih oblasti. Dio takmičenja rezervisan za praktičnu primjenu znanja odnosio se na oblast električnih instalacija i osvjetljenja, odnosno na izbor odgovarajućih elemenata radi izvođenja kvalitetnih električnih instalacija.

Takmičarska znanja i vještine ocjenjivao je tročlani stručni žiri u sastavu: mr **Vladan Durković** sa Elektrotehničkog fakulteta u Podgorici, **Slobodan Kovačević**, šef Centra za lokalno upravljanje mrežom u CEDIS – u i **Sandra Brkanović** iz Centra za stručno obrazovanje.

Učenici puni utisaka

- Naši profesori su nam maksimalno povećani, tako da kad se predano radi mora doći i rezultat. Pripremali smo se, naročito poslednjih 20 dana, u saradnji sa našim profesorom Vladimirom Kitaljevićem. Ovo je za nas idealna prilika za sticanje novih poznanstava i novih radnih iskustava – istakao je najbolji pojedinac **Matija Bulatović**. Kako nam je kazao **Ilija Dobrašinović** iz drugoplasiranog tima Srednje stručne škole iz Berana, zadovoljni su postignutim.

- Možda smo trebali ranije da krenemo sa pripremama. Praktični dio smo radili svakodnevno sa profesorima dok smo teoriju učili sami.

Kaljević Vuk iz Srednje stručne škole iz Nikšića, pričao je o najizazovnijem dijelu praktičnog rada.

-Najviše vremena nam je oduzeo stepenišni automat a vrijeme je bilo kratko. Nije baš jednostavno da za sat spojimo stepenišni automat sa tri strujna kruga. U svakom slučaju zadovoljni smo onim što smo uradili – kazao je Kaljević.

Neda Bojović iz Srednje stručne škole iz Pljevalja kazala je da je za njih ovo bilo značajno iskustvo jer im nije uska struka s obzirom da su računarski smjer.

-Ipak smo uspjeli uraditi veći dio zadatka. Mislili smo da je zahtjevan zadatak za tako kratko vrijeme ali smo odmjerili snagu što je zaista velika stvar.

Matej Knezović učenik mješovite škole „Mladost“ iz Tivta kaže da je ovo bilo potpuno drugačije takmičenje od svih na kojima je učestvovao.

- Prvi put smo radili na ovakvim šemama ali je zato i bilo zanimljivo. Zadatak je bio težak. Falilo nam je brzine. Mislim da bismo završili posao da smo bili brži.

Zadovoljni i mentori i organizatori

Mentor bjelopoljske ekipe, profesorka **Senida Grbović**, kazala je da je izuzetno zadovoljna znanjem učenika.

-Ideja koju je CEDIS pokrenuo ovim takmičenjem je više nego sjajna. Ovo je sigurno najbolja motivacija učenicima da se usavršavaju u struci. Nije važan plasman već učešće i druženje. Relativno bih da je ovogodišnje takmičenje na još višem nivou u odnosu na prethodno, što je dobro, prije svega zbog djece i srednjeg stručnog obrazovanja, kazala je Grbović.

Za našeg člana žirija, **Slobodana Kovačevića**, ovakva takmičenja su izuzetno značajna, naročito za podizanje svijesti kod mladih ljudi o značaju elektrotehnike.

- Kod takmičara se vidjela predanost onome što rade, vidi se da vole to što rade i da sve to razumiju. Zadovoljni smo, kao ljudi koji se bave energetikom, da se iz godine u godinu prepoznaje trend porasta zainteresovanosti mladih ljudi za ovu oblast. Ovo takmičenje je još jedna potvrda sve prisutnijem mišljenju da je elektrotehnika zanimanje budućnosti, zaključio je Kovačević.

-CEDIS je kompanija koja posebno cijeni znanje, a ovim takmičenjem željeli smo povezati obrazovne institucije i zanimanja koja su potrebna našoj kompaniji - istakla je **Marija Jovović**, šefica Službe za korporativne komunikacije.

Nastavlja se podrška institucijama kulture

Ugovor o sponzorstvu sa Gradskim pozorištem

Predstavnici Crnogorskog elektordistributivnog sistema i Gradskog pozorišta potpisali su 10. decembra Ugovor o sponzorstvu.

Na Ugovor podrške teatarskom stvaralaštvu i inovativnim produkcijskim rješenjima, potpis su stavili umjetnički direktor Gradskog pozorišta **Dušan Kovačević** i šefica Službe za korporativne komunikacije u CEDIS-u, mr **Marija Jovović** koja je izrazila zadovoljstvo zbog nastavka saradnje sa ovom teatarskom kućom.

- Cijeneći značaj kulturnog stvaralaštva, a posebno pozorišnog, Crnogorski elektordistributivni sistem nastavlja sa podrškom institucijama kulture. Gradsko pozorište Podgorica svojim radom i umjetničkim stvaralaštvom je zaslužilo našu podršku koja će, vjerujemo, dodatno unaprijediti rad ove pozorišne insitucije. Posebno smo ponosni što smo omogućili višestruko nagrađivanom autorskom projektu Vide Ognjenović „Kozocid“ da učestvuje na 36. Susretima pozorišta Bosne i Hercegovine. Kulturni i pozorišni život u našem gradu mora imati podršku zajednice, a podrška CEDIS-a neće izostati ni u narednom periodu – kazala je Jovović.

Umjetnički direktor Dušan Kovačević zahvalio se CEDIS-u što je Gradsko pozorište prepoznao kao značajnu instituciju kulture i istakao važnost podrške koju teatarske kuće dobijaju od društveno odgovornih kompanija

- CEDIS, kao društveno odgovorna kompanija, i ovog puta je pokazao izuzetan osjećaj za pripadnost kulturnoj zajednici naše države. Ovom donacijom omogućili su Gradskom pozorištu još bolje pozicioniranje na regionalnoj mapi, a saradnja će se nastaviti i kroz projekat RUTA, čiji će se prvi festival RUTA PODGORICA održati od 2. do 7. marta 2020., sljedeći je u aprilu u Ljubljani, zatim u maju u Sarajevu, pa u avgustu na Brionima, u oktobru u Skoplju i, na kraju, u decembru u Beogradu. Stoga se nadamo da će nas CEDIS i dalje pratiti na obostrano zadovoljstvo i uz našu veliku zahvalnost - poručio je Kovačević.

NAŠA 2019.

Društveno odgovorno poslovanje

Briga o zajednici naš zlatni standard

Crnogorski elektrodistributivni sistem ovogodišnji je dobitnik nagrade za društveno odgovorno poslovanje u kategoriji velikih preduzeća u oblasti Briga o zajednici koju dodjeljuje Unija poslodavaca Crne Gore. CEDIS, koji od svog nastanka sprovodi aktivnosti na izgradnji dobrih odnosa sa zajednicom, za tri godine postojanja prepoznat je kao kompanija koja razumije nužnost odgovarajućeg učešća u zajednici kroz aktivnosti u projektima iz oblasti društvene odgovornosti. Šefica Službe za korporativne komunikacije, Marija Jovović, kazala je ovom prilikom da je nagradom Unije poslodavaca na najljepši način završena poslovna godina za CEDIS u dijelu doprinosa zajednici u kojoj funkcioniše.

-U jakoj konkurenciji uspjeli smo da se izdvojimo i budemo prepoznati u segmentu koji nam je veoma značajan i da dobijemo priznanje Unije poslodavaca. U CEDIS-u smo usvojili društveno odgovorno poslovanje kao zlatni standard, što potvrđuje više od 130 aktivnosti koje smo realizovali za tri godine od kada samostalno poslujemo i u koje smo uložili više od 425 hiljada eura – istakla je Jovović i dodala:

Sa posebnom pažnjom osluškujemo potrebe zajednice, uvijek spremni da podržimo kvalitetne projekte iz oblasti obrazovanja, zdravstva, kulture, zaštite životne sredine .

U 2019. godini doprinos CEDIS-a se ogleda kroz realizaciju preko 60 aktivnosti, u šta je uloženo više od 180 hiljada eura. Podržali smo organizacije, sportske

klubovne, nevladine organizacije, saveze i pojedince u oblasti obrazovanja, zdravstva, kulture, sporta, zaštite životne sredine, socijalne i dječije zaštite, a posebno bih istakla organizovanje takmičenja Energija u žici koje je ove godine dobilo status državnog, što je i bio naš dugoročni cilj kada smo počeli sa realizacijom ovog projekta.

Pored ovoga, u 2019. godini su se, kazala je Jovović, nizali projekti iz oblasti kulture gdje smo podržali realizaciju 14 aktivnosti, a posebno smo ponosni na saradnju sa Crnogorskim narodnim pozorištem i Gradskim pozorištem iz Podgorice. Nizali su se i projekti iz oblasti sporta, gdje smo podršku pružili Vaterpolo i plivačkom savezu, potom Rukometnom, Šahovskom i Streljačkom savezu.

Da je društveno odgovorno poslovanje sastavni dio naše korporativne politike, osim ovogodišnjeg priznanja potvrđuju i prethodna, posebno nagrada Unije poslodavaca za 2017.godinu u kategoriji Briga o zajednici i nagrada za 2018. godinu u kategoriji Briga o zaposlenima. Postizanju ovako dobrih rezultata u ovoj oblasti doprinose svakako i jasno postavljeni ciljevi, vizija i timski duh.

-I u narednom periodu nastavićemo da pružamo podršku zajednici i na taj način doprinosimo razvoju društva. Ovo su nagrade za sve zaposlene u CEDIS-u i motiv više za buduće aktivnosti u oblastima društveno odgovornog poslovanja", zaključila je Jovović.

